Technische vragen raadsvergadering 12 december 2024

Instemming met investering uitwerking fase 1 natuur- en landschapspark Vlagheideberg		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
HIER	1. Hoe groot is het aandeel van het totale oppervlak van de Vlagheideberg dat wordt ingenomen door de aanleg van fiets- en wandelpaden, en hoe verhoudt dit zich tot het resterende natuurgebied op de berg?	Raming is 2,6 ha van de 44 ha. Onderbouwing: 3 km fietspad van 4 m breed 8 km MTB van 1 m breed 5 km wandelpad van 1,25 m breed
	2. Welke materialen worden gebruikt voor een duurzame en ecologische aanleg?	Nog nader uit te werken bij het bestek. Duurzaamheid in materiaalgebruik en wijze van aanleggen nemen we mee in de aanbesteding.
	3. Hoe wordt het fietspad verbonden met het omliggende gebied? Is daar al een plan voor of is dat fase 2?	Het fietspad sluit aan op het omliggende fietsknooppuntensysteem.
	4. Hoe worden de investeringen verdeeld over de onderdelen natuur, recreatie en kunst?	3,4 miljoen recreatie en natuur en 0,2 mln kunst.
VVD	1. Hoe staat het met de horeca ontwikkeling in het gebied Vlagheide? Lopen er nog nadere onderzoeken naar gebruik als aanwending voor andere activiteiten zoals bijvoorbeeld een golfbaan?	Dit zijn vragen die aan de orde komen in fase 2.
	2. De gronden zijn eigendom van Stadsgewest ‘s-Hertogenbosch, op den duur zullen deze gronden (De Vlagheideberg) worden overgedragen aan de provincie Noord-Brabant. Is onze aanname juist dat we dus investeren in gronden/ eigendom van andere waar we als gemeente geen eigenaar van zijn?	We investeren op dit moment inderdaad op gronden van het Stadsgewest, waarbij wij als gemeente wel voor 23% eigenaar zijn van ditzelfde Stadsgewest. Tot Naar wie de gronden op termijn zullen overgaan moet nog worden bepaald. Tot dusverre gaan we ervan uit dat de gemeente eigenaar wordt en dat de provincie

		verantwoordelijkheid wordt voor de (eeuwig durende) nazorg. In dat geval investeren we op termijn dus wel in eigen gronden.
	3. Er wordt nog niet geïnvesteerd in het concept spelen en een pad voor mindervalide. Kan worden aangegeven waarom dit nu niet wordt meegenomen? Is er een schatting te maken wat deze kosten ongeveer zullen zijn?	De locatie van het concept spelen en rollatorpad is afhankelijk van de discussie en locatie over de natuurpoort. In een eerdere bij de visie opgestelde berekening zijn de gezamenlijke kosten geraamd op € 130.000,-
	4. Er is een bedrag begroot van € 200.000 voor een kunstwerk. Wat moeten we ons daarbij voorstellen? Er staat nu “een nog nader te kiezen kunsttoepassing”. Kan het project doorgang vinden zonder kunstwerk?	Er is een aanpak uitgewerkt om te komen tot een kunsttoepassing (zie ook bijlage 4 in vergaderstukken van de raad). De Kunststichting Meierijstad trekt deze kar. Wat het voor iets gaat worden is op voorhand niet te zeggen. Er worden enkele thema’s meegegeven, maar kunstenaars behouden een grote mate van vrijheid voor de uitwerking. Belangrijk is dat er een klankbordgroep komt vanuit de lokale gemeenschap die een adviserende rol heeft. Mocht onverhoopt de investering in het kunstwerk niet doorgaan of vertraging oplopen dat kunnen de investeringen in de paden wel doorgaan.
	5. Hoeveel bezoekers worden er jaarlijks verwacht die hier gaan fietsen, die gebruikmaken van de MTB Route of die komen wandelen? Is er parkeergelegenheid voor bezoekers die er met de auto naar toe komen.	Bij de visievorming heeft ZKA Leisure Consultants een raming gemaakt: het fietsen zou met factor 5 kunnen toenemen t.o.v. huidige situatie en het wandelen met factor 3. Dan kom je op respectievelijk 150.000-200.000 bezoeken door fietsers en 230.000-260.000 bezoeken door wandelaars. De aantallen betreffen bezoeken en geen bezoekers. Als iemand uit Eerde iedere dag de hond uitlaat zijn dit op jaarbasis al 365 bezoeken! Al met al blijft het een (grove) raming. De verkeersproblematiek nemen we mee in het lopende

		verkeersonderzoek Duin-Vlagheide. Het is de verwachting dat veel mensen vanuit de eigen woning of een vakantieverblijf de Vlagheideberg wandelend, maar vooral fietsend zullen bezoeken. We gaan bekijken hoe we dit ook kunnen stimuleren. Auto's kunnen zoveel mogelijk bij bestaande horeca terecht.
GBM	1. Zijn nog andere gemeenten en of provincie die deelnemen aan de kosten van de aanleg of is dit alleen van toepassing voor onze gemeente?	Alleen de gemeente investeert.
	2. Zoals gelezen zijn de paden op plaatsen 4 meter breed. Hoe denkt men het probleem van de motorcrossers aan te pakken op de berg, die al geruime tijd overlast in de omliggende gebieden veroorzaken?	Motorcrossers zijn vooral aanwezig op onverharde wegen. De verwachting is dat door het toenemend bezoek op de Vlagheideberg het voor motorcrossers minder interessant wordt. Maar het onderwerp blijft een aandachtspunt en we zullen gaan monitoren. Daaruit zal blijken of er aanvullende maatregelen in fysieke zin dan wel in (digitale) toezicht nodig zijn.
	3. Kunstwerken en andere hoge bouwwerken op de berg worden uitkijkposten voor roofvogels en roofachtige vogels. Dit zal voor met name de op de grond broedende kwetsbare vogelsoorten niet wenselijk zijn. Hun nesten en kuikens kunnen dan vanuit de hoogte makkelijk worden opgemerkt. Het plan wil ook de kwetsbare natuur helpen dus denk daaraan. In hoeverre wordt daaraan gedacht met het plaatsen?	De kunstenaars wordt enkele thema's meegegeven. Maar hebben de ruimte om met een eigen vulling te komen. Dat hoeft op voorhand helemaal niet iets in de hoogte te zijn, maar is ook niet uit te sluiten. Bij een hoger bouwwerk kunnen er mogelijk maatregelen genomen worden om te voorkomen dat er roofvogels op gaan zitten. Overigens zijn er op dit moment ook hogere bouwwerken aanwezig (op noordelijk gelegen hoogste punt van de berg). Voor de realisatie wordt o.a. gewerkt met een klankbordgroep die een adviserende rol heeft. Hierin is ook de Natuurwerkgroep Eerdse Bergen vertegenwoordigd.
PvdA-GroenLinks	1. "Wel zal dan rekening gehouden moeten worden met de padenstructuur die wordt gerealiseerd"(kanttekening 1.5 raadsvoorstel). Uit de tekst wordt niet duidelijk of bij de realisatie van fase 1, die in 2025 start, hiermee al	Omdat er nu geen concreet plan (meer) ligt voor een zonnepark wordt hier bij de aanleg van de paden in fase 1 geen rekening gehouden. Mocht zich een nieuw

	rekening wordt gehouden of dat dit pas gebeurt bij concrete (nieuwe) plannen voor een zonneweide. En dat er dan mogelijk wijzigingen of nieuwe ingrepen gedaan moeten worden. Kunt u deze passage toelichten?	plan aandienen, waarvoor in beginsel in fysieke zin voldoende ruimte blijft, dan zal dit plan wel rekening moeten houden met de paden die nu worden aangelegd. We gaan dan niet de padenstructuur herzien.
	2. De kwaliteit en aantrekkelijkheid van een ATB-routes en paden luisteren nauw. Zoals bijvoorbeeld ook de aansluiting op andere ATB-routes zodat rijders meer dan 8 km kunnen rijden. Hoe wordt deskundigheid op het gebied van ATB-routes meegenomen in de uitwerking?	Voor het ontwerp van de ATB-route is Patrick Jansen van Tracks & Trails ingeschakeld. Hij is een 'autoriteit' op dit gebied in Nederland en heeft naar eigen zeggen ca 130 parcoursen aangelegd, waaronder ook die op de VAM-berg in Drenthe. Ook voor de aanleg zal een beroep op hem worden gedaan. Daarnaast zorgen we ervoor dat de ATB-route op de Vlagheideberg aansluit op de bestaande Bolakkerroute, een bewegwijzerde langafstands-ATB-route. Deze doet op dit moment ook de Vlagheideberg aan en blijft dat doen, maar dan via een nieuw tracé op de berg.
Hart	1. Bij de rapportage natuurwaarden Vlagheide ontbreken de bijlagen B1 en B2, respectievelijk de aangeleverde documenten en de Inventarisatie Natuurwaarden . Kunnen die alsnog worden toegevoegd?	Dat is zeker mogelijk en worden beschikbaar gesteld.
D66	Bij argumenten punt 1.4 wordt er gesproken over dat de installatie voor het stortgas landschappelijk beter wordt ingepast. Daarover de volgende vragen: 1. Wat is stortgas precies?	Stortgas ontstaat door de afbraak van organische resten in afval. De uitstoot van stortgas (methaan) draagt bij aan het broeikaseffect. Met het afvangen en benutten van stortgas valt dan ook veel milieuwinst te behalen.
	2. Hoe lang wordt dat nog opgevangen/gewonnen?	Navraag leert het volgende. Er wordt nog steeds gas onttrokken. Maar de stortgasproductie is over het hoogtepunt heen en de komende jaren neemt de productie steeds verder af. Omdat methaan een sterk broeikasgas betreft, is verwerking noodzakelijk waarbij vooralsnog tot 2031 de huidige wijze van productie

		wordt voortgezet en daarna wordt overgegaan op een andere benutting. Op termijn zal er sprake blijven van een passieve stortgasbehandeling.
	3. Wat wordt er nu mee gedaan?	Het onttrokken stortgas wordt zoveel mogelijk nuttig gebruikt (opwek elektra met stortgasmotoren). Als dit niet meer mogelijk is wordt het stortgas afgefakkeld (verbrand).
	4. Is er een mogelijkheid om dit gas te gebruiken voor de faciliteiten die bij de vlagheide berg komen. Bijvoorbeeld voor het verwarmen van de natuurpoort die in fase 2 gerealiseerd wordt.	Navraag leert het volgende. Dit is mogelijk, echter gezien de afnemende hoeveelheden stortgas en de huidige aanwezigheid van stortgasmotoren is de investering waarschijnlijk niet rendabel.
	Bij argumenten punt 1.6 wordt er gesteld dat stadsgewest ’s Hertogenbosch vooral voorwaarden aan de risico’s, veiligheid en beheeraspecten stelt. Daarover de volgende vragen: 5. Op welke (veiligheids) risico’s worden hier bedoeld? Heeft u daar voorbeelden van.	Bij de aanleg is het van belang dat voorzieningen in de bovenste leeflaag niet worden beschadigd (denk aan drainagematten, meetpunten, gasleiding). Ook de folie waarmee het vuil is afgedekt mag niet beschadigd worden en moet de extra druk door de paden en mensen ook kunnen opvangen. Na realisatie van de paden is de bereikbaarheid van voorzieningen als meetpunten van belang. En mocht er zich onverhoopt een probleem in de vuilstort plaatsvinden dan wil het Stadsgewest ten alle tijde bij de locatie van het probleem kunnen komen.
	6. Wat wordt gedaan om deze risico’s zo klein mogelijk te maken?	Er is een ingenieursbureau ingeschakeld met kennis van zaken o.a. op geotechnisch vlak. Door het Stadsgewest is alle aanwezige (technische) informatie beschikbaar gesteld. Na een bezoek aan de VAM-berg in Drenthe is van de daar betrokken partijen ook informatie verkregen. Er is in het voortraject uitvoering contact geweest over de uitgangspunten en berekeningen met het Stadsgewest, de provincie en de

		Omgevingsdienst. Er is recent een grondradaronderzoek uitgevoerd naar de dikte van de leeflaag en de in deze leeflaag aanwezige voorzieningen. In de uitwerking naar het bestek en de aanbesteding wordt de risico's in beeld gebracht en aan de aanbieders gevraagd hoe ze hier mee omgaan.
	7. Wie is er verantwoordelijk voor het voorkomen van deze risico's?	Wij zijn als opdrachtgever verantwoordelijk en zetten daarop alles op alles voor een goed bestek en heldere aanbesteding. Als in de uitvoering een partij door eigen fouten problemen veroorzaakt zal deze daar uiteraard op aangesproken worden.
	In het gevraagde investeringskrediet zit ook een gedeelte voor de investeringen in fase 2 (spelen en rollator pad). Over deze twee zaken hebben wij de volgende vragen. 8. Welk gedeelte van het budget dat we met dit besluit beschikbaar stellen is voor respectievelijk spelen en het rollator pad?	In een eerdere bij de visie opgestelde berekening zijn de gezamenlijke kosten geraamd op € 130.000,- (te verdelen over € 40.000,- rollatorpad en € 90.000,- spelen).
	9. Met welke randvoorwaarden wordt er gewerkt met het betrekking tot het spelen gedeelte? En dan specifiek hoe groot wordt het speelgebied op de berg?	Dit is onderdeel van fase 2. In de visie is eerder gesproken over een nader te bepalen oppervlakte speelzand.
	10. Welke rol spelen private partijen bij de ontwikkeling van het spelen gedeelte.	Bij sec spelen op de Vlagheideberg is deze rol beperkt, maar het ligt voor de hand om spelen in de buurt van de natuurpoort aan te leggen. Overigens is het de verwachting dat bestaande ondernemers ook met 'speelconcepten' aan de slag gaan. Denk aan vormen van bootcamp, clinics e.d.
	11. In fase 2 ligt de focus op private investeringen. Betekent dat de te realiseren natuurpoort een private investering gaat worden?	Is wel de bedoeling.
	Er wordt ook een groots en van afstand herkenbare kunstwerk op de vlagheide berg gepland. Daarover hebben wij de volgende vragen.	De kunstenaars wordt enkele thema's meegegeven, maar hebben de ruimte om met een eigen vulling te komen. Of het een groots en op afstand herkenbaar

	12. Wat zijn de nadelige effecten van zo'n groots kunstwerk voor de natuur op de vlagheide berg. Bijvoorbeeld als uitkijk plek voor roofvogels.	kunstwerk wordt is op voorhand niet aan te geven. Datzelfde geldt voor de eventuele hoogte. Mocht dit het geval zijn dan kunnen er mogelijk maatregelen worden genomen om te voorkomen dat er roofvogels op gaan zitten. Overigens zijn er op dit moment ook hogere bouwwerken aanwezig (op noordelijk gelegen hoogste punt van de berg). Voor de realisatie wordt o.a. gewerkt met een klankbordgroep die een adviserende rol heeft. Hierin is ook de Natuurwerkgroep Eerdse Bergen vertegenwoordigd.
	13. Wordt er bij de ontwerp keuze ook rekening gehouden met deze effecten hoe je die zo klein mogelijk kan maken?	Het effect van het ontwerp op de kernkwaliteiten van de Vlagheideberg (denk aan de weidsheid) wordt zeker meegenomen bij de boordeling van de ontwerpen voor het kunstwerk.
	14. Over de financiering wordt gezegd dat er eerst een ontwerp wordt gekozen om dan vervolgens te kijken of er nog uit anderen "potjes" geld te vinden is voor dit kunstwerk. Waarom is hiervoor gekozen. Want we nemen aan dat de kunstenaar bij het bedenken van dit kunstwerk rekening houdt met het beschikbare budget. Is het daarom niet slimmer om eerst kijken hoe groot het budget is voordat je een kunstenaar vraagt voor zijn ontwerp?	Dit is aan de Kunststichting Meierijstad. Wij als gemeente gaan uit van het budget dat de gemeente zelf kan en wil inzetten. Dat is een bedrag van € 200.000,- voor de realisatie van het kunstwerk. Als er een duurder ontwerp uitkomt is het aan de Kunststichting om voor de extra financiering te zorgen. Voor de processtappen om te komen tot het ontwerp (pitches, schetsontwerp, werkbudget, etc.) is een bedrag van € 15.000 gereserveerd. Dit bedrag wordt bekostigd uit de reguliere gemeentebegroting (begrotingspost realisatie/aankoop kunstwerken).